Az Európai Unió Tanácsa

Brüsszel, 2026. november 6.
(OR. en)

12782/26
ADD 2

Intézményközi referenciaszám: 2026/0345 (NLE)

COPEN 313
JUSTCIV 134
FREMP 344
JAI 1093

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. november 5.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 594 annex
Tárgy:	MELLÉKLET a következőhöz: Javaslat – A Tanács határozata az ügyvédi hivatás védelméről szóló európa tanácsi egyezménynek a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdések tekintetében az Európai Unió nevében történő aláírásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 594 annex.

Melléklet: COM(2026) 594 annex

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.11.5.
COM(2026) 594 final

ANNEX 2

MELLÉKLET

a következőhöz:

Javaslat – A Tanács határozata

az ügyvédi hivatás védelméről szóló európa tanácsi egyezménynek a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdések tekintetében az Európai Unió nevében történő aláírásáról

2. MELLÉKLET

AZ EURÓPA TANÁCS EGYEZMÉNYE AZ ÜGYVÉDI HIVATÁS VÉDELMÉRŐL (CETS 226. SZ.) (LUXEMBOURG, 2025. MÁJUS 13.)

Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára – 226. sz.

Az Európa Tanács egyezménye az ügyvédi hivatás védelméről

Luxembourg, 2025. május 13.

Preambulum

Az Európa Tanács tagállamai és az Egyezmény egyéb aláíró Felei,

Figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja, hogy tagjai között nagyobb egységet teremtsen;

Emlékeztetve az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre (ETS 5 sz, 1950) és jegyzőkönyveire, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatára;

Figyelembe véve az ügyvédek szerepére vonatkozó alapelveket, amelyeket az Egyesült Nemzetek Szervezete fogadott el a bűnmegelőzésről és az elkövetőkkel szembeni bánásmódról szóló nyolcadik kongresszusán (Havanna, Kuba, 1990. augusztus 27–szeptember 7.);

Figyelembe véve a Miniszteri Bizottság tagállamoknak címzett, az ügyvédi hivatás gyakorlásának szabadságáról szóló Rec(2000)21 számú ajánlását;

Figyelembe véve az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Tanácsa által 2020. július 16-án elfogadott 44/9. számú, a bírák, esküdtek és ülnökök függetlenségéről és pártatlanságáról, valamint az ügyvédek függetlenségéről szóló határozatot;

Hangsúlyozva azt az alapvető szerepet, amelyet az ügyvédek és szakmai szervezeteik a jogállamiság megőrzésében, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés biztosításában, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmének garantálásában játszanak;

Mély aggodalommal véve tudomásul, hogy az ügyvédek szakmai tevékenységük miatt egyre gyakrabban válnak támadások, fenyegetések, zaklatás és megfélemlítés célpontjává, és jogszerű szakmai tevékenységük gyakorlása során mind gyakrabban szembesülnek indokolatlan akadályoztatással és beavatkozással;

Elítélve minden ilyen támadást, fenyegetést, zaklatást és megfélemlítést, valamint indokolatlan akadályoztatást és beavatkozást;

Figyelembe véve, hogy az ügyvédi hivatás eltérő módon szerveződhet az Európa Tanács tagállamaiban és az Egyezmény egyéb aláíró Feleinek területén;

Figyelembe véve, hogy az ügyvédi hivatás szabad gyakorlását biztosító nemzetközi jogi keretrendszer megerősítésre szorul,

a következőkben állapodtak meg:

I. fejezet – – Cél, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk – Az Egyezmény célja

(1) Az egyezmény célja, hogy erősítse az ügyvédi hivatás védelmét, valamint azt a jogot, hogy a hivatást függetlenül, megkülönböztetéstől, valamint indokolatlan akadályoztatástól és beavatkozástól mentesen, továbbá anélkül lehessen gyakorolni, hogy az ügyvéd támadások, fenyegetések, zaklatás vagy megfélemlítés célpontjává válna.

(2) Az Egyezmény egyedi mechanizmust hoz létre annak biztosítására, hogy a Felek hatékonyan hajtsák végre rendelkezéseit.

2. cikk – Az Egyezmény hatálya

(1) Az Egyezmény az ügyvédek és szakmai szervezeteik szakmai tevékenységére alkalmazandó.

(2) Az Egyezmény 5–9. cikkének rendelkezései azokra az ügyvédekre alkalmazandók – amennyiben a konkrét helyzetük tekintetében relevánsak –, akik saját országuk szerinti szakmai címük használatával jogi tanácsadást vagy segítséget nyújtanak, vagy jogi képviseletet látnak el valamely Fél területén, és:

a) egy másik Fél által az Egyezmény 20. cikkének (1) bekezdése alapján tett nyilatkozat hatálya alá tartoznak; vagy

b) tevékenységüket az adott Fél vagy az Európai Unió jogával vagy nemzetközi megállapodással összhangban végzik.

(3) Az Egyezmény 6. cikke (Az ügyvédi hivatáshoz fűződő jogok), 7. cikke (A véleménynyilvánítás szabadsága) és 9. cikkének (Védelmi intézkedések) (4) bekezdése a következőkre is alkalmazandó:

a) azok a személyek, akiktől az Egyezmény 5. vagy 8. cikkének megsértésével tagadták meg, illetve vonták vissza vagy függesztették fel az ügyvédi képesítést vagy működési engedélyt;

b) azok a személyek, akiket nemzetközi bíróság vagy egy nemzetközi szervezet által létrehozott szerv az előtte folyó eljárásban eljárni jogosultként ismer el, az ilyen eljárásban történő tanácsadás és eljárás során.

(4) Az Egyezmény 6. cikke (3) bekezdése b) és c) pontjának és 9. cikke (4) bekezdésének rendelkezései az ügyvédek által a tevékenységükben való közreműködés céljából foglalkoztatott vagy alkalmazott személyekre is alkalmazandók, amennyiben közvetlenül hozzájárulnak az ügyvédek szakmai tevékenységének gyakorlásához.

(5) Az Egyezmény 9. cikke (4) bekezdésének rendelkezései az ügyvédek szakmai szervezetei által foglalkoztatott vagy alkalmazott személyekre is alkalmazandók az érintett szervezetek szakmai tevékenységének általuk történő gyakorlása tekintetében.

3. cikk – Fogalommeghatározások

Ezen Egyezmény alkalmazásában:

a) ügyvéd: az a természetes személy, aki rendelkezik az ügyvédi hivatás gyakorlásához nemzeti joga szerint szükséges képesítéssel és felhatalmazással;

b) ügyfél: az a természetes vagy jogi személy, akinek, illetve amelynek az ügyvéd tanácsadást vagy segítséget nyújt vagy akinek, illetve amelynek a képviseletét az ügyvéd ellátja;

c) lehetséges ügyfél: az a természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely az érintett ügyvédet közvetlenül vagy közvetve tanácsadás vagy segítség nyújtására, vagy képviseletének ellátására kéri;

d) szakmai szervezet: az a képviseleti szerv, amelybe az ügyvédek, vagy egyes ügyvédek, közvetlenül vagy közvetve tartoznak, vagy oda beléptek, és amely a nemzeti jog alapján bizonyos felelősséggel tartozik a hivatásuk szervezéséért vagy szabályozásáért;

e) ügyvédi szakmai tevékenység: az a tevékenység, amely az ügyfél vagy lehetséges ügyfél részére a nemzeti, külföldi vagy nemzetközi jog értelmezésével vagy alkalmazásával összefüggésben történő tanácsadásra vagy segítségnyújtásra, valamint képviselet ellátására, továbbá ezek előkészítésére irányul akár a letelepedésük szerinti Felek területén, akár a tevékenység végzésének bármely egyéb helyén, ideértve nemzetközi bíróság, vagy nemzetközi szervezet által létrehozott szerv eljárásával és munkájával összefüggő tevékenységet is;

f) szakmai szervezet szakmai tevékenysége: az Egyezmény 4. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó bármilyen tevékenység;

g) hatóságok:

   a) nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzat és közigazgatás;

   b) jogalkotó szervek és igazságügyi hatóságok, amennyiben a nemzeti jog szerint igazgatási feladatot látnak el;

   c) természetes vagy jogi személyek, amennyiben közigazgatási hatáskört gyakorolnak;

h) a „törvényben meghatározott” és az „egy demokratikus társadalomban szükséges” kifejezést az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezménynek az Emberi Jogok Európai Bírósága általi értelmezésével összhangban kell értelmezni.

II. fejezet – Anyagi jogi rendelkezések

4. cikk – Szakmai szervezetek

(1) A Felek biztosítják, hogy a nemzeti jogi és szabályozási keret garantálja a szakmai szervezetek függetlenségét és önszabályozó szerveként való működését. A szakmai szervezetek végrehajtó szerveiket az alkalmazandó szabályokkal összhangban, külső beavatkozástól mentesen választják.

(2) A Felek biztosítják, hogy a szakmai szervezeteknek lehetőségük legyen a következőkre:

a) az ügyvédek és az ügyvédi hivatás érdekeinek előmozdítása és képviselete;

b) az ügyvédek függetlenségének és társadalmi szerepének támogatása és védelme;

c) szakmai magatartási normák kidolgozása és e szabályok tiszteletben tartásának elősegítése az Egyezménnyel összhangban;

d) a hivatáshoz való hozzáférés előmozdítása és az ügyvédek folyamatos oktatása és képzése;

e) együttműködés az ügyvédekkel, más szakmai szervezetekkel, valamint nemzetközi, kormányközi és nem kormányzati szervezetekkel jogi és jogalkalmazási kérdésekben, ideértve az ügyvédek szerepének támogatását és védelmét; valamint

f) az ügyvédek szakmai jóllétének előmozdítása és szükség esetén az ügyvédek és családjaik támogatása.

(3) A Felek biztosítják, hogy a kormány megfelelő időben és hatékony módon kikérje a szakmai szervezetek véleményét az ügyvédek szakmai tevékenységét és a hivatásuk szabályozását közvetlenül érintő jogszabályok, eljárási és igazgatási szabályok módosítására irányuló javaslatokról.

(4) A Felek biztosítják, hogy szakmai szervezethez tartozásra vonatkozó semmilyen követelmény ne gátolja az ügyvédeket abban, hogy a szakmai érdekeik és tevékenységük előmozdítása érdekében más szervezeteket alakítsanak, vagy más szervezetekhez csatlakozzanak.

5. cikk – A hivatás gyakorlására való jogosultság

(1) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédi hivatás gyakorlásának engedélyezése, az engedély fenntartása és az újbóli engedélyezés törvényben meghatározott szabályok szerint történjék, és:

a) tisztességes eljárásban alkalmazott objektív, releváns és átlátható követelményeken alapuljon; valamint

b) mentes legyen minden, az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata alapján tiltott okon alapuló megkülönböztetéstől.

(2) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédi hivatás gyakorlásának engedélyezésére, az engedély fenntartására és az újbóli engedélyezésre vonatkozó határozatokat szakmai szervezet vagy más független szerv hozza meg, és azokkal szemben törvény által létrehozott, független és pártatlan bíróság előtt jogorvoslattal lehet élni.

6. cikk – Az ügyvédi hivatáshoz fűződő jogok

(1) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédeknek lehetőségük legyen a következőkre:

a) jogi tanácsadás, segítség és képviselet kínálása és nyújtása, ideértve azt az esetet is, ha erre az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme céljából kerül sor;

b) bármely természetes vagy jogi személy ügyfélként történő elfogadása, annak visszautasítása, valamint az ügyvéd–ügyfél kapcsolat megszüntetése;

c) azonnali és hatékony kapcsolattartás az ügyfeleikkel és lehetséges ügyfeleikkel, akkor is, ha azok szabadságelvonás alatt állnak;

d) olyan személyként való elismerés, aki jogosult arra, hogy ügyfelei számára tanácsot adjon, segítséget nyújtson és ellássa képviseletüket;

e) hatékony, indokolatlan késedelemtől és korlátozástól mentes hozzáférés az illetékes hatóságok és bíróságok birtokában lévő vagy ellenőrzése alatt álló releváns anyagokhoz az ügyfeleik képviseletében történő eljárás során;

f) hatékony hozzáférés azokhoz a bíróságokhoz és egyéb hasonló szervekhez, amelyek előtt a képesítésük alapján jogosultak eljárni, és a velük való hatékony kommunikáció;

g) kérelmek és indítványok benyújtása ügyfeleik nevében, többek között egy bíró, ügyész vagy egy adott ügyben döntéshozatalra felkért szerv tagjának kizárásával és az eljárás lefolytatásával kapcsolatban;

h) hatékony részvétel minden olyan eljárásban, amelyben ügyfeleiket képviselik;

i) a nyilvánosság tájékoztatása az általuk nyújtott szolgáltatásokról.

(2) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédek mentesüljenek a polgári és büntetőjogi felelősség alól minden olyan szóbeli és írásbeli nyilatkozatukért, amelyet ügyfeleik nevében folytatott bármely eljárás során jóhiszeműen és a tőlük elvárható gondossággal tettek.

(3) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédek:

a) személyes találkozó során bizalmas körülmények között adhassanak jogi tanácsot ügyfeleiknek és lehetséges ügyfeleiknek;

b) bizalmasan kommunikálhassanak ügyfeleikkel és lehetséges ügyfeleikkel, függetlenül a kommunikáció eszközétől és formájától;

c) nem kötelezhetők arra, hogy felfedjenek, átadjanak vagy bizonyítékként benyújtsanak bármely olyan információt vagy anyagot, amelyet közvetlenül vagy közvetve az ügyfeleiktől vagy leendő ügyfeleiktől kaptak, sem a velük folytatott bármely kommunikációt és az e kommunikációval vagy az érdekükben folytatott jogi eljárásokkal összefüggésben készített bármely anyagot.

(4) Az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében megállapított jogok gyakorlása nem korlátozható, kivéve a törvényben meghatározott és egy demokratikus társadalomban szükséges esetekben. Ilyen korlátozás lehet többek között, de nem kizárólagosan annak előírása, hogy a jogi tanácsadást, segítségnyújtást és képviseletet mindenki számára elérhetővé kell tenni.

(5) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédeket ne érjék hátrányos következmények abból fakadóan, hogy ügyfeleikkel vagy ügyfeleik ügyeivel azonosítják őket. E cikket az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény és a nemzeti jog által védett véleménynyilvánítási szabadság sérelme nélkül kell alkalmazni.

7. cikk – A véleménynyilvánítás szabadsága

(1) A Felek biztosítják az ügyvédek jogát arra, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot az ügyfeleik ügyeivel kapcsolatos kérdésekről. Ez a jog csak törvényben meghatározott olyan okokból korlátozható, amelyek szakmai kötelezettségből, az igazságszolgáltatás követelményeiből és a magánélet tiszteletben tartásának kötelezettségéből erednek, és amelyek egy demokratikus társadalomban szükségesek.

(2) A Felek biztosítják az ügyvédeket – egyénileg és testületileg –, valamint a szakmai szervezeteket megillető azon jogot, hogy előmozdítsák a jogállamiságot és annak érvényesülését; részt vegyenek a hatályos és tervezett jogszabályok, a bírósági határozatok, az igazságszolgáltatás működése és az ahhoz való hozzáférés, valamint az emberi jogok előmozdítása és védelme tartalmával, értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos közéleti vitákban; továbbá javaslatokat tegyenek az e kérdéseket érintő reformokra.

8. cikk – Fegyelmi kérdések

(1) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédekkel szemben kizárólag törvényben meghatározott szakmai magatartási normákon alapuló olyan okokból indulhasson fegyelmi eljárás, amelyek összhangban vannak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményben foglalt jogokkal és szabadságokkal.

(2) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédekkel szembeni fegyelmi eljárást:

a) a következő szervek előtt lehet indítani:

a) szakmai szervezet által létrehozott független és pártatlan fegyelmi bizottság;

b) független és pártatlan hatóság; vagy

c) törvény által létrehozott, független és pártatlan bíróság;

b) a lehető legrövidebb időn belül kell lefolytatni;

c) az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 6. cikke szerinti tisztességes eljárásra vonatkozó követelményekkel, valamint a választott ügyvéd általi tanácsadáshoz, segítségnyújtáshoz és képviselethez való joggal összhangban folytatják le; valamint

d) azzal szemben az érintett ügyvéd a törvény által létrehozott, független és pártatlan bíróság előtt jogorvoslattal élhet.

(3) A Felek biztosítják, hogy az ügyvédekre kiszabott fegyelmi szankciók megfeleljenek a törvényesség, a megkülönböztetésmentesség és az arányosság elvének. A hivatás gyakorlásához fűződő jogra vonatkozó bármely tilalom csak a szakmai normák legsúlyosabb megsértése miatt rendelhető el.

9. cikk – Védelmi intézkedések

(1) A Felek – a törvényben meghatározott és egy demokratikus társadalomban a bűncselekmények megelőzéséhez, vizsgálatához vagy büntetőeljárás alá vonásához, vagy mások jogainak védelméhez szükséges korlátozásokra is figyelemmel –, biztosítják, hogy az ügyvédek:

a) szabadságuk elvonása esetén igénybe tudják venni az általuk választott ügyvéd segítségét;

b) a szabadságuk elvonásáról, annak jogalapjáról, valamint a fogva tartás helyéről indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni tudják a szakmai szervezetük képviselőjét;

c) jogosultak egy független ügyvéd vagy szakmai szervezetük képviselőjének jelenlétére a következők során:

a) polgári jogi, büntetőjogi vagy közigazgatási vizsgálat vagy eljárás keretében velük szemben vagy általuk szakmai tevékenységük céljaira használt bármely ingatlanon, járművön vagy eszközön végrehajtott átvizsgálás; vagy

b) az általuk szakmai tevékenységük céljaira használt dokumentumok, egyéb adatok és bármely más eszköz lefoglalása vagy lemásolása;

kivéve, ha nem az átvizsgálást vagy a lefoglalást végző személyek fogják megvizsgálni a dokumentumokat vagy az adatokat;

d) tájékoztatást kapnak az e bekezdés a), b) és c) pontjában foglalt jogaikról szabadságuk elvonásakor, és az átvizsgálásuk vagy a dokumentumok lefoglalása vagy lemásolása előtt.

(2) A Felek gondoskodnak arról, hogy a szakma felügyeletével kapcsolatos vizsgálatok vagy egyéb intézkedések során megfelelő biztosítékok álljanak rendelkezésre és azokat tiszteletben tartják.

(3) A Felek biztosítják, hogy a szakmai szervezetek – a törvényben meghatározott és egy demokratikus társadalomban a bűncselekmények megelőzéséhez, vizsgálatához vagy büntetőeljárás alá vonásához, vagy mások jogainak védelméhez szükséges korlátozásokra is figyelemmel –, képesek legyenek az Egyezményben meghatározott jogok védelmére, többek között azáltal, hogy:

a) az érintett ügyvédek kérésére képviselőik révén hatékonyan kapcsolatba léphetnek a szabadságelvonás alatt álló ügyvédekkel;

b) indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatást kapnak azon – a bűnüldöző hatóságok tudomására jutott – esetekről, amelyek során ügyvédek támadás vagy gyilkosság áldozataivá váltak, amennyiben okkal feltételezhető, hogy erre szakmai tevékenységük miatt került sor, az esetek egyéb módon nem kerültek volna nyilvánosságra, és az érintett ügyvédek maguk nem képesek a tájékoztatásra;

c) az ügyvédekkel szemben indult bármely olyan eljárásban részt vehetnek a meghallgatásokon, amellyel kapcsolatban okkal feltételezhető, hogy az ügyvédek szakmai tevékenysége miatt került rá sor.

(4) A Felek:

a) biztosítják, hogy az ügyvédek és szakmai szervezeteik anélkül gyakorolhatják szakmai tevékenységüket és az Egyezmény 7. cikke szerinti jogaikat, hogy az alábbiak célpontjává válnának:

a) fizikai támadás, fenyegetés, zaklatás vagy megfélemlítés bármely formája; vagy

b) bármely indokolatlan akadályoztatás vagy beavatkozás;

b) tartózkodnak az e bekezdés a) pontjában említett cselekményektől; és

c) hatékonyan kivizsgálják az e bekezdés a) pontjában említett cselekményt, amennyiben megalapozottan feltehető, hogy az bűncselekményt valósít meg.

(5) A Felek tartózkodnak attól, hogy olyan intézkedést fogadjanak el vagy olyan gyakorlatot hagyjanak jóvá, amely aláásná a szakmai szervezetek függetlenségét és önszabályozó szerveként való működését.

III. fejezet – Monitoring mechanizmus

10. cikk – Az ügyvédi hivatás védelmével foglalkozó szakértői csoport

(1) Az ügyvédi hivatás védelmével foglalkozó szakértői csoport (a továbbiakban: GRAVO) figyelemmel kíséri az Egyezmény Felek általi végrehajtását.

(2) A GRAVO legalább nyolc, és legfeljebb 12 tagból áll. A tagokat az Egyezmény 11. cikke alapján létrejött testület, a Részes Felek Bizottsága választja meg a Felek által az állampolgáraik közül javasolt jelöltek közül, megbízatásuk négy évre szól, egyszer megújítható.

(3) Első alkalommal nyolc tagot kell választani az Egyezmény hatálybalépést követő egy éven belül. A négy további tag megválasztására a 25. megerősítés vagy csatlakozás után kerül sor.

(4) A GRAVO tagjait a következő elvek alapján kell megválasztani:

a) a tagokat átlátható eljárás keretében, olyan, nagy erkölcsi tekintélyű személyek közül kell kiválasztani, akik igazolt szakmai tapasztalattal rendelkeznek az Egyezmény hatálya alá tartozó területeken;

b) ugyanannak az államnak nem lehet két állampolgára a GRAVO tagja;

c) a tagoknak eltérő jogrendszereket kell képviselniük;

d) a GRAVO összetételében biztosítani kell a nemek egyensúlyát és a földrajzi egyensúlyt;

e) a tagok az üléseken egyéni minőségükben vesznek részt, megbízatásukat függetlenül és pártatlanul gyakorolják, és feladataik hatékony elvégzése céljából rendelkezésre állnak.

(5) A GRAVO tagjainak megválasztására irányuló eljárását az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága határozza meg a Felekkel folytatott egyeztetést és egyhangú hozzájárulásukat követően, az Egyezmény hatálybalépést követő hat hónapon belül.

(6) A GRAVO elfogadja saját eljárási szabályzatát.

(7) A GRAVO tagjait és az Egyezmény 12. cikkében meghatározott országlátogatásokat végző küldöttségek tagjait megilletik az Egyezmény mellékletében megállapított kiváltságok és mentességek.

11. cikk – A Részes Felek Bizottsága

(1) A Részes Felek Bizottsága az Egyezmény Feleinek képviselőiből áll, és a Felek törekednek arra, hogy összetételében biztosítsák a nemek egyensúlyát.

(2) A Részes Felek Bizottságát az Európa Tanács főtitkára hívja össze. Első ülésére az Egyezmény hatálybalépést követő egy éven belül kerül sor. Ezt követően a Bizottság a Felek egyharmada, a Részes Felek Bizottságának elnöke, vagy a főtitkár kérésére ül össze.

(3) A Részes Felek Bizottsága elfogadja eljárási szabályzatát.

12. cikk – Eljárás

(1) Az értékelési eljárást fordulókra kell osztani. A GRAVO az eljárás lefolytatásához meghatározza annak hatókörét és a megfelelő eszközöket, például kérdőíveket, amelyek a Felek általi végrehajtás értékelésének alapjául szolgálhatnak.

(2) Az érintett Félnek tájékoztatnia kell a GRAVO-t az Egyezmény végrehajtásáról. A GRAVO emellett tájékoztatást kaphat az Egyezmény végrehajtásáról nem kormányzati szervezetektől és a civil társadalom képviselőitől, szakmai szervezetektől, valamint az emberi jogok védelmével foglalkozó nemzeti intézményektől. A GRAVO az Európa Tanács más jogi eszközeiből és szerveitől, valamint más, az Egyezmény hatálya alá tartozó területeken működő regionális és nemzetközi szervezetektől származó információkat is megfelelően figyelembe veszi.

(3) A GRAVO a nemzeti hatóságokkal együttműködve és szükség esetén független nemzeti szakértők támogatásával országlátogatásokat szervezhet, ha a megszerzett információk nem elégségesek, és nincs más járható út további információk

gyűjtésére, vagy az Egyezmény 13. cikkének (2) bekezdésében meghatározott esetekben. A látogatások kiegészítő jellegűek, és azokra a területekre korlátozódnak, amelyek vonatkozásában a GRAVO megítélése szerint az információk nem elégségesek, illetve azokra az esetekre, amelyeket az Egyezmény 13. cikkének (2) bekezdése meghatároz.

(4) A látogatásokat a GRAVO küldöttsége végzi. A látogatások során a küldöttséget különböző szakterületeken működő szakértők segíthetik. A látogatások során a küldöttség:

a) szabadon mozoghat az érintett joghatóság területén;

b) kapcsolatba léphet állami hatóságokkal;

c) nem gátolható abban, hogy találkozzon azokkal a személyekkel, akikkel bizalmas körülmények között interjút kíván készíteni;

d) hozzáféréssel rendelkezik az országlátogatás szempontjából releváns anyagokhoz.

(5) A GRAVO jelentéstervezetet készít, amely tartalmazza az értékelés alapjául szolgáló rendelkezések végrehajtásával kapcsolatos elemzését, valamint arra vonatkozó ajánlásait és javaslatait, hogy az érintett Fél milyen módon kezelheti az azonosított problémákat. A jelentéstervezetet észrevételezés céljából továbbítani kell az értékelt Félhez. A jelentés elfogadásakor a GRAVO-nak figyelembe kell vennie az értékelt Fél észrevételeit.

(6) A kapott összes információ és az érintett Fél észrevételei alapján a GRAVO elfogadja jelentését és az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtása érdekében a Fél által meghozott intézkedésekkel kapcsolatos következtetéseit. A jelentést és a következtetéseket meg kell küldeni az érintett Félnek és a Részes Felek Bizottságának. A GRAVO jelentését és következtetéseit elfogadásukkor az érintett Fél észrevételeivel együtt nyilvánosságra kell hozni.

(7) Az e cikk (1)–(6) bekezdésében meghatározott eljárás sérelme nélkül, a Részes Felek Bizottsága a GRAVO jelentése és következtetései alapján az érintett Félhez címzett ajánlásokat fogadhat el:

a) a GRAVO következtetéseinek végrehajtása érdekében meghozandó intézkedésekről, szükség esetén határidőt megállapítva a végrehajtásukra vonatkozó információk megküldésére; és

b) azzal a céllal, hogy előmozdítsa az együttműködést a szóban forgó Féllel az Egyezmény megfelelő végrehajtása érdekében.

13. cikk – Sürgősségi eljárás

(1) Ha a GRAVO olyan problémás helyzetre utaló, megbízható információt kap, amely az Egyezmény súlyos megsértésének megelőzése, vagy a súlyos jogsértés mértékének vagy gyakoriságának korlátozása érdekében azonnali fellépést igényel, kérheti az érintett féltől, hogy sürgősen nyújtson be különjelentést az ilyen jogsértés megelőzése érdekében hozott intézkedésekről.

(2) A GRAVO az érintett Fél által benyújtott információkat, valamint a rendelkezésére álló bármely egyéb megbízható információt figyelembe véve egy vagy több tagját kijelölheti vizsgálatok lefolytatására és a GRAVO számára történő sürgős jelentéstételre. Amennyiben indokolt és az érintett Fél hozzájárul, a vizsgálat az érintett Fél területére tett látogatást is magában foglalhat.

(3) A jelen cikk (2) bekezdésében említett vizsgálat megállapításainak értékelését követően a GRAVO továbbítja e megállapításokat az érintett Félnek, és – adott esetben – a Részes Felek Bizottságának, valamint az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának és Parlamenti Közgyűlésének, az esetleges észrevételekkel és ajánlásokkal együtt. A GRAVO jelentését és következtetéseit elfogadásukkor az érintett Fél észrevételeivel együtt nyilvánosságra kell hozni.

14. cikk – Vélemények

A GRAVO – adott esetben – az Egyezmény végrehajtásával kapcsolatban véleményeket fogadhat el.

15. cikk – Egyéb szervekkel fennálló kapcsolat

A jelen Egyezmény végrehajtásáról rendszeresen tájékoztatni kell az Európa Tanács Miniszteri Bizottságát és Parlamenti Közgyűlését.

IV. fejezet – Egyéb nemzetközi jogi eszközökkel fennálló kapcsolat

16. cikk – Egyéb nemzetközi jogi eszközökkel fennálló kapcsolat

(1) Az Egyezmény nem érinti az olyan nemzetközi jogi eszközökből eredő jogokat és kötelezettségeket, amelyeknek az ezen Egyezményben részes Felek részes felei vagy részes felei lesznek, és amelyek az ezen Egyezmény által szabályozott kérdésekre vonatkozóan az ügyvédeknek a hivatásuk szabad gyakorlásához fűződő jogát fokozottabban védő rendelkezéseket tartalmaznak.

(2) Az Egyezményben részes Felek az Egyezményben szabályozott kérdésekről két- vagy többoldalú megállapodásokat köthetnek egymással az Egyezményben foglalt rendelkezések kiegészítése vagy megerősítése, illetve az abban foglalt elvek alkalmazásának megkönnyítése céljából.

V. fejezet – Záró rendelkezések

17. cikk – Aláírás és hatálybalépés

(1) Az Egyezmény aláírásra nyitva áll az Európa Tanács tagállamai, az Egyezmény kidolgozásában részt vevő harmadik államok, valamint az Európai Unió számára.

(2) A jelen Egyezmény megerősítéshez, elfogadáshoz vagy jóváhagyáshoz kötött. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratokat az Európa Tanács főtitkáránál kell letétbe helyezni.

(3) Ezen Egyezmény az azt követő harmadik hónap eltelte utáni hónap első napján lép hatályba, amikor nyolc aláíró Fél, amelyek közül legalább hat az Európa Tanács tagja, az előző bekezdés rendelkezéseivel összhangban az Egyezményt magára nézve kötelezőnek ismeri el.

(4) Ezen Egyezményt később magára nézve kötelezőnek elismerő aláíró Fél tekintetében az Egyezmény a megerősítő, elfogadó, vagy jóváhagyó okirat letétbe helyezésének napját követő három hónapos időszak lejártát követő hónap első napján lép hatályba.

18. cikk – Csatlakozás az Egyezményhez

(1) Ezen Egyezmény hatálybalépését követően az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága – az ezen Egyezményben részes Felekkel folytatott konzultációt és azok egyhangú hozzájárulását követően – felkérheti az Európa Tanácsban tagsággal nem rendelkező bármely olyan államot, amely nem vett részt az Egyezmény kidolgozásában, hogy az Európa Tanács Alapszabálya 20. cikkének d) pontjában előírt többséggel hozott

határozattal és a Miniszteri Bizottságban való részvételre jogosult felek képviselőinek egyhangú szavazatával csatlakozzon ezen Egyezményhez.

(2) Az Egyezmény minden csatlakozó állam tekintetében az azon időponttól számított három hónapos időszak elteltét követő hónap első napján lép hatályba, amikor a csatlakozási okiratot az Európa Tanács főtitkáránál letétbe helyezték.

(3) Azok a Felek, amelyek nem tagjai az Európa Tanácsnak, a Miniszteri Bizottság által meghatározott módokon hozzájárulnak a GRAVO és a Részes Felek Bizottsága tevékenységeinek finanszírozásához.

19. cikk – Területi hatály

(1) Bármely állam vagy az Európai Unió az aláírás időpontjában, vagy megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratának letétbe helyezésekor megjelölheti azon területet vagy területeket, ahol ez az Egyezmény alkalmazandó.

(2) Az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozat útján bármely Fél bármely későbbi időpontban kiterjesztheti ezen Egyezmény alkalmazását bármely további, a nyilatkozatban meghatározott olyan területre, amelynek nemzetközi kapcsolataiért felelős, vagy amelynek a nevében kötelezettségeket vállalhat. Az ilyen terület vonatkozásában az Egyezmény az attól a naptól számított három hónapos időszak lejártát követő hónap első napján lép hatályba, amikor a főtitkár ezt a nyilatkozatot átvette.

(3) Az előző két bekezdés értelmében tett nyilatkozat az abban megjelölt bármely terület vonatkozásában az Európa Tanács főtitkárához címzett értesítéssel visszavonható. A visszavonás ennek az értesítésnek az Európa Tanács főtitkára általi kézhezvételétől számított három hónapos időszak leteltét követő hónap első napján lép hatályba.

20. cikk – Nyilatkozatok

(1) Az aláíráskor vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésekor az Egyezmény Szerződő Felei az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozatban megjelölik az Egyezmény 3. cikkének a) pontja alkalmazásában az Egyezmény hatálya alá tartozó szakmai címeket. Ez a nyilatkozat ugyanilyen módon bármely későbbi időpontban módosítható. Az Egyezmény célját és az általa biztosított védelmet sem a nyilatkozat, sem annak módosítása nem veszélyeztetheti.

(2) Az aláíráskor vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésekor az Egyezmény Szerződő Felei az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozatban kijelenthetik, hogy a „hatóságok” fogalma a következő szervek közül egyre vagy többre is kiterjed:

a) jogalkotó szervek az egyéb tevékenységeik vonatkozásában;

b) igazságügyi hatóságok az egyéb tevékenységeik vonatkozásában;

c) természetes vagy jogi személyek, amennyiben a hazai joguk szerint közfeladatot látnak el vagy közfinanszírozással működnek.

Ez a nyilatkozat ugyanilyen módon bármely későbbi időpontban módosítható.

21. cikk – Fenntartások

(1) Bármely állam vagy az Európai Unió, amikor az Egyezményt aláírja vagy a megerősítő, az elfogadási, a jóváhagyási vagy a csatlakozási okiratát letétbe helyezi, az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozat útján kijelentheti, hogy fenntartja

a jogot arra, hogy az Egyezmény 2. cikke (3) bekezdésének b) pontja vonatkozásában a 6. cikk rendelkezéseit ne alkalmazza vagy azokat csak bizonyos esetekben vagy bizonyos feltételek fennállta esetén alkalmazza. Az Egyezmény rendelkezéseivel kapcsolatban más fenntartással nem lehet élni.

(2) Bármely fél az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozattal részben vagy egészben visszavonhatja a fenntartását. Ez a nyilatkozat abban az időpontban válik hatályossá, amikor a főtitkár megkapta.

22. cikk – Az Egyezmény módosítása

(1) Ha valamely részes fél ezen Egyezmény módosítását javasolja, a módosítási javaslatot el kell juttatni az Európa Tanács főtitkárához, aki továbbítja azt az Európa Tanács tagállamai, az Egyezmény kidolgozásában részt vevő, tagsággal nem rendelkező államok, az aláíró államok, a részes államok, az Európai Unió, valamint az Egyezményhez való csatlakozásra a 18. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban meghívott államok részére.

(2) A Felek által javasolt bármely módosítást közölni kell a Részes Felek Bizottságával, amely a javasolt módosítással kapcsolatos véleményét a Miniszteri Bizottság elé terjeszti.

(3) A Miniszteri Bizottság a javasolt módosítást és a Részes Felek Bizottsága által benyújtott véleményt megvizsgálja és az Egyezményben részes, tagsággal nem rendelkező Felekkel folytatott konzultációt követően a módosítást elfogadhatja.

(4) A Miniszteri Bizottság által a jelen cikk (3) bekezdésével összhangban elfogadott módosítások szövegét elfogadás céljából meg kell küldeni a Felek részére.

(5) A jelen cikk (3) bekezdésével összhangban elfogadott bármely módosítás az attól az időponttól számított egy hónapos időszak leteltét követő hónap első napján lép hatályba, amikor az összes Fél tájékoztatta a főtitkárt a módosítás elfogadásáról.

23. cikk – Felmondás

(1) Jelen Egyezményt bármelyik Fél bármikor felmondhatja az Európa Tanács főtitkárához intézett értesítéssel.

(2) A felmondás attól a naptól számított három hónapos időszak leteltét követő hónap első napján lép hatályba, amikor a főtitkár az értesítést átvette.

24. cikk – Értesítés

Az Európa Tanács főtitkára értesíti az Európa Tanács tagállamait, az Egyezmény kidolgozásában részt vevő, tagsággal nem rendelkező államokat, az aláíró államokat, a részes államokat, az Európai Uniót, valamint az Egyezményhez való csatlakozásra a 18. cikk rendelkezéseivel összhangban meghívott államokat:

a) ezen Egyezmény bármely aláírásáról;

b) bármely megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezéséről;

c) az Egyezmény bármely hatálybalépésének időpontjáról a 17. és 18. cikkel összhangban;

d) a 22. cikkel összhangban elfogadott bármely módosításról és a módosítás hatálybalépésének időpontjáról;

e) a 20. cikkel összhangban tett bármely nyilatkozatról;

f) a 21. cikk szerint tett bármely fenntartásról és annak visszavonásáról;

g) a 23.cikkel összhangban tett minden felmondásról;

h) az Egyezménnyel kapcsolatos bármely egyéb aktusról, értesítésről vagy közlésről.

A fentiek hiteléül az erre kellően felhatalmazott alulírottak aláírták ezt az Egyezményt.
Kelt Luxembourgban, 2025 május 13. napján egy-egy eredeti példányban angol és francia nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles, és amelyeket az Európa Tanács levéltárában kell letétbe helyezni. Az Európa Tanács főtitkára hitelesített másolatot küld az Európa Tanács valamennyi tagállama, az ezen Egyezmény kidolgozásában részt vevő, tagsággal nem rendelkező államok, az aláíró államok, az Európai Unió, valamint az Egyezményhez történő csatlakozásra meghívott államok számára.

Melléklet – Kiváltságok és mentességek (10. cikk)

(1) E melléklet az Egyezmény 10. cikkében említett GRAVO tagjaira, valamit az országlátogatást végző küldöttségek más tagjaira alkalmazandó. E melléklet alkalmazásában az „országlátogatást végző küldöttségek más tagjai” kifejezés magában foglalja az Egyezmény 12. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett független nemzeti szakértőket és szakembereket, valamint az Európa Tanács azon munkatársait és az Európa Tanács által alkalmazott azon tolmácsokat, akik a GRAVO-t országlátogatásai során kísérik.

(2) A GRAVO tagjait és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjait az országlátogatások előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos feladataik ellátása, a feladatok nyomon követése, valamint a feladatokkal összefüggő utazások során a következő kiváltságok és mentességek illetik meg:

a) mentesség a letartóztatás és a fogva tartás alól, valamint a személyes poggyászuk lefoglalása alól, továbbá hivatalos minőségükben tett szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásaik és végrehajtott cselekedeteik tekintetében mentesség mindenfajta jogi eljárás alól;

b) mentesség a szabad mozgásukra vonatkozó korlátozások alól a tartózkodási helyük szerinti országból való kiutazáskor és az oda való visszautazáskor, az abba az országba való beutazáskor és az onnan való kiutazáskor, ahol feladataikat ellátják, valamint mentesség a külföldiek nyilvántartására vonatkozó követelmények alól a felkeresett országokban és azokban az országokban, amelyeken keresztülutaznak feladataik ellátása során.

(3) A feladataik ellátásával kapcsolatos utazások alkalmával a GRAVO tagjai és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjai a vám- és devizaellenőrzés terén ugyanazokban a könnyítésekben részesülnek, mint a külföldi kormányok ideiglenes hivatalos szolgálatot teljesítő képviselői.

(4) Az Egyezmény végrehajtásának a GRAVO tagjai és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjai általi értékelésével kapcsolatos dokumentumok sérthetetlenek. A GRAVO hivatalos levelezése, valamint a GRAVO tagjainak és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjainak a hivatalos kommunikációja fel nem tartható vissza és nem cenzúrázható.

(5) Annak biztosítása érdekében, hogy a GRAVO tagjai és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjai teljes véleménynyilvánítási szabadságot kapjanak, és teljesen függetlenül láthassák el feladataikat, a feladataik ellátása során tett szóbeli vagy

írásbeli megnyilatkozásaik és végrehajtott cselekedeteik tekintetében a jogi eljárás alóli mentesség azt követően is megilleti őket, hogy már nem látják el e feladatokat.

(6) A kiváltságok és mentességek nem személyes előnyök szerzése céljából illetik meg az e melléklet 1. pontjában említett személyeket, hanem azért, hogy feladataikat a GRAVO érdekében teljesen függetlenül láthassák el. Az e melléklet 1. pontjában említett személyek mentelmi jogát az Európa Tanács főtitkára minden olyan esetben felfüggeszti, amikor az véleménye szerint akadályozná az igazságszolgáltatást, és a GRAVO érdekeinek sérelme nélkül felfüggeszthető.